

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА

В останні роки можна спостерігати негативні зміни у алкогольній промисловості України. Так, за період 2008 - 2013 років виробництво ЛГП в Україні скоротилося на 40% (61,7 млн дал у 2008 р. до 39,2 млн. дал у 2013 р.). Одночасно з цим спостерігалася негативна динаміка надходжень від акцизного податку до державного бюджету. Так, наприклад, за результатами роботи галузі 2013 р. надходження від вироблених вітчизняних алкогольних напоїв скоротилися на 12% (в порівнянні з 2012р.).

За результатами 2014 року до державного бюджету України від вироблених міцних ЛГВ поступило 5383,4 млрд грн. (це на 7,2% вище ніж надходження у 2013р. 5021,7) але на 5,2% менше ніж 5676,1 у 2012 році. І це при тому, що ставку акцизного податку за 2014 рік було збільшено на збільшено на 42,5%.

За період січень – квітень 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом січень-квітень 2014 року обсяги виробництва горілки та ЛГВ скоротилися на 16,19%, обсяги реалізації продукції на внутрішньому ринку скоротилися на 29,32%, експорт зменшився на 58,95%.

Виробництво та реалізація ЛГВ, горілки та горілки особливої (тис дал)

Період	Вироблено	Реалізовано	
		Вн ринок	Експорт
січень-квітень 2014 року	7136,2 1	6102,68	1049,01
січень-квітень 2015 року	5981,8 6	4313,63	430,60
Проценти за січ.-квіт. 2015 року (в порівнянні з січ.-квіт. 2014 року)	- 16,19%	-29,32%	-58,95%

Динаміка виробництва та надходжень акцизного податку, а також динаміка підняття ставок свідчить про те, що потенціал наповнення державного бюджету виключно за рахунок підняття ставок акцизного податку – не працює та не призводить до бажаних результатів, оскільки навіть високе акцизне навантаження сьогодні на легального виробника не демонструє бажаного наповнення державного бюджету.

В той же час, обсяги нелегального ринку в Україні алкогольних напоїв зростає. За оцінками різних незалежних експертів та міністерств обсяги нелегального ринку алкоголю в Україні оцінюються від 30- 55%. Це призводить до негативної динаміки як виробництва, так і показників наповнення державного бюджету.

Зауважимо також, що додатковим податковим навантаженням на виробників алкогольних напоїв стало запровадження з 1 січня 2015 року акцизного податку з роздрібного продажу алкогольних напоїв, що вже відобразилося на ціні товару та зменшенню купівельної спроможності населення.

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА

Відповідно до абзацу дев'ять пункту 4 розділу XIX. Прикінцевих положень Податкового кодексу України Кабінету Міністрів доручено щорічно до 1 червня вносити до Верховної Ради України проект закону про внесення змін до цього Кодексу щодо ставок акцизного податку з урахуванням індексів споживчих цін.

Законопроект по підвищенню ставок акцизного податку підготовлено саме на виконання цієї статті Податкового кодексу (як зазначено у пояснювальній записці до проекту).

Разом з цим, зазначено, що розрахунки було зроблено відповідно до прогнозних показників інфляції, які встановлені постановою КМУ № 404 від 27.08.2014р.

З приводу цього слід зауважити наступне:

1) постанова КМУ 404 від 27.08.2014р визначає три різні сценарії розвитку прогнозних показників економічного і соціального розвитку України на 2015 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2016 і 2017 роки;

2) відповідно до пункту 2 постанови КМУ № 404 від 27.08.2014р. Міністерству економічного розвитку і торгівлі доручено здійснювати моніторинг стану економічного і соціального розвитку України, враховуючи ситуацію в районі проведення антитерористичної операції, можливості відновлення економічного потенціалу відповідних територій, та за результатами у разі потреби подавати разом з Міністерством фінансів та Міністерством юстиції Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо уточнення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2015 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2016 і 2017 роки.

3) останні зміни до постанови КМУ № 404 від 27.08.2014р. були зроблені у лютому 2015 року, коли, зокрема, прогнозний індекс споживчих цін було збільшено з 11,2% до 26,7% (грудень до грудня). Очевидно, що такі зміни були внесені враховуючи показники індексу споживчих цін станом на лютий 2015 року, які офіційно надавав Держстат. Станом на червень 2015 року ситуація змінилася. Так, базовий індекс споживчих цін у квітні 2015р. становив 104,6%, з початку року – 125,3%. Очевидно, що постанова № 404 від 27.08.2014р. потребує змін з урахування ситуації червня 2015 року.

Принагідно зазначимо, що Кабінет міністрів України зареєстрував у Верховній Раді проект постанови "Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік". Відповідний документ зареєстрований на сайті парламенту під № 2623 від 9 квітня 2015 р. Згідно з цим проектом постанови, під час визначення основних напрямів бюджетної політики на 2016 р. враховані такі основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2016 рік: ..індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) - 109%.

При розрахунку показників бюджету на 2015 рік закладено індекс споживчих цін на рівні 13,1%.

Очевидно, що показники інфляції у постанові КМУ 404 від 27.08.2014р. не відповідають дійсності, а отже, є некоректним індексування ставок податок на

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА

завищену ставку індексу споживчих цін, оскільки це призведе лише до розкручування інфляційних процесів в країні.

З урахування вищезазначеного, підвищення ставок акцизного податку на алкогольні напої до запропонованого Міністерством фінансів рівня є неприпустимим, та таким, що може призвести до суттєвих втрат державного бюджету (див. вище показники надходжень та виробництва).

ОКРЕМЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ІНДЕКСАЦІЇ СТАВОК АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ НА КОНЬЯК.

Станом на червень 2015 року ставка акцизного податку на коньяк складає 59,96 грн. за 1 л 100% спирту. З 1 січня 2016 року ця ставка підлягала збільшенню до 63, 50 грн. за 1 л 100% спирту відповідно до підрозділу 5 розділу XX Перехідних положень ПК.

Згідно з положеннями законопроекту, підготовленого Міністерством фінансів України ставки акцизного податку на коньяк запропоновано до індексації не чинні 59,96 грн. за 1 л 100% спирту, а майбутні, ті, які набули б чинності з 1 січня 2016 року, тобто ставку акцизного податку на коньяк проіндексовано на відміну від інших алкогольних напоїв на **34,17%**, а не на 26,7%, що є неприйнятним та дискримінаційним по відношенню до інших товарів.

Слід зазначити, що за період 2014 року ставка акцизного податку на коньяк зросла на 87,38%, що враховуючи анексію АР Крим та зону дії АТО негативно відобразилося на показниках галузі.

Підвищення ставок акцизного податку до запропонованого рівня може нанести нищівного удару галузі, яка за умов вступу України до ЄС і так поставлена в досить жорсткі умови виживання.

Слід зазначити, що коньячна галузь має особливості – виробництво є надзвичайно складним, тривалим у часі, з великими втратами і значними витратами на викурку та витримку коньячних спиртів.

Специфіка даної галузі в тому, що з моменту висадки винограду - плодоношення починається лише на 5 рік, а виробництво коньяку ще не менше ніж через 3 роки. Технологія виробництва справжніх коньяків потребує також значних інвестувань як у саме виробництво, так і в закладення та вирощування виноградників.

Одне робоче місце в коньячній галузі - це 14 додаткових робочих місць у суміжних галузях.

Зауважимо, в рамках Угоди про ЗВТ з ЄС українським виробникам коньяків заборонено буде називати свій продукт «коньяк». Для цього надано перехідний період терміном у 10 років. Однак вже сьогодні вітчизняні виробники повинні готуватися до таких змін - модернізація виробництва, перехід на нові найменування, проведення досліджень щодо розуміння нових назв продукції споживачами, випуск та розробка нових етикеток тощо. Все це потребує суттєвих значних вкладень оборотних коштів вже сьогодні.

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА

Поступове підвищення ставки акцизного податку на коньяк, яке було закріплене у п.1 підрозділу 5 розділу XX Податкового кодексу України, дозволяло мінімально зберегти конкурентоспроможність українського коньяку, як на внутрішньому та і на зовнішньому ринках, наповнити ринок України якісним вітчизняним товаром, уникнути дешевої фальсифікованої та контрабандної низькоякісної продукції, яка наносить шкоди споживачеві.

Збільшення ставки акцизного податку на 34,17% призведе до скорочення обсягів коньячного виробництва у 4 рази, що відповідно неминуче відіб'ється на скороченні платежів до бюджету (в 2 рази) та на фінансовому стані підприємств, рівні зарплати й кількості робочих місць.